

%.4g = -47.5
 to g = -47.5
 to mol.L-1 = -47.5

Výrobek zvaný „šumák“ nebo „šuměnky“ byl složen z kyseliny citronové, jedlé sody (hydrogenuhličitanu sodného), cukru, barviv a esencí. Předpokládejte, že směs pro rozpuštění v půl litru vody obsahuje $mkys=2[g]+rnd(3)*1[g] = 2 [g]$ bezvodé kyseliny citronové a $msoda=mkys/4+0.1[g]*rnd(2)-0.1[g] = 0.4 [g]$ jedlé sody (uvažujte, že hydrogenuhličitan sodný je bezvodý). Vypočtete pH zvětralého šumáku (po úplném vyublání oxidu uhličitého, tj. v roztoku nezbydou žádné uhličitany). Tlak je 1 bar, teplota 25 °C. Potřebná data najděte. Použijte Hendersonovu–Hasselbalchovu rovnici pro disociaci do prvního stupně a ověřte předpoklady její platnosti:

- Je $[H^+]$ malé ve srovnání s koncentracemi neionizované kyseliny citronové a dihydrogencitrátu?
- Jsou koncentrace hydrogencitrátu a citrátu malé ve srovnání s koncentracemi kyseliny citronové a dihydrogencitrátu?

$V=0.5[L] = 0.0005 [m^3]$
 $X=mkys/M(C_6H_8O_7)/V = 0.02082 [mol.L^{-1}]$
 $cbase=msoda/M(NaHCO_3)/V = 0.009523 [mol.L^{-1}]$
 $cacid=X-cbase = 0.0113 [mol.L^{-1}]$
 $pK_1=3.128 = 3.128$
 $pH=pK_1-\log(cacid/cbase) = 3.054$
 $H=10^{-(pH)}*cst = 0.0008834 [mol.L^{-1}]$
 $pH=pK_1-\log((cacid-H)/(cbase+H)) = 3.128$
 $H/cacid = 0.0782$
 $H/cbase = 0.09277$
 $HA=10^{-(4.761)}*cst*cbase/H = 0.0001869 [mol.L^{-1}]$
 $HA/cacid = 0.01654$
 $HA/cbase = 0.01963$
 $pK_1=3.15 = 3.15$
 $pH=pK_1-\log(cacid/cbase) = 3.076$
 $H=10^{-(pH)}*cst = 0.0008398 [mol.L^{-1}]$
 $pH=pK_1-\log((cacid-H)/(cbase+H)) = 3.146$
 $H/cacid = 0.07434$
 $H/cbase = 0.08819$
 $HA=10^{-(4.761)}*cbase/H*cst = 0.0001966 [mol.L^{-1}]$
 $HA/cacid = 0.0174$
 $HA/cbase = 0.02065$
 $K_2=10^{-(4.77)} = 1.698e-05$
 $K_3=10^{-(6.4)} = 3.981e-07$
 $hcit=K_2*cbase/H*1 [mol/L] = 0.0001926 [mol.L^{-1}]$
 $cit=K_3*hcit/H*1 [mol/L] = 9.129e-08 [mol.L^{-1}]$

